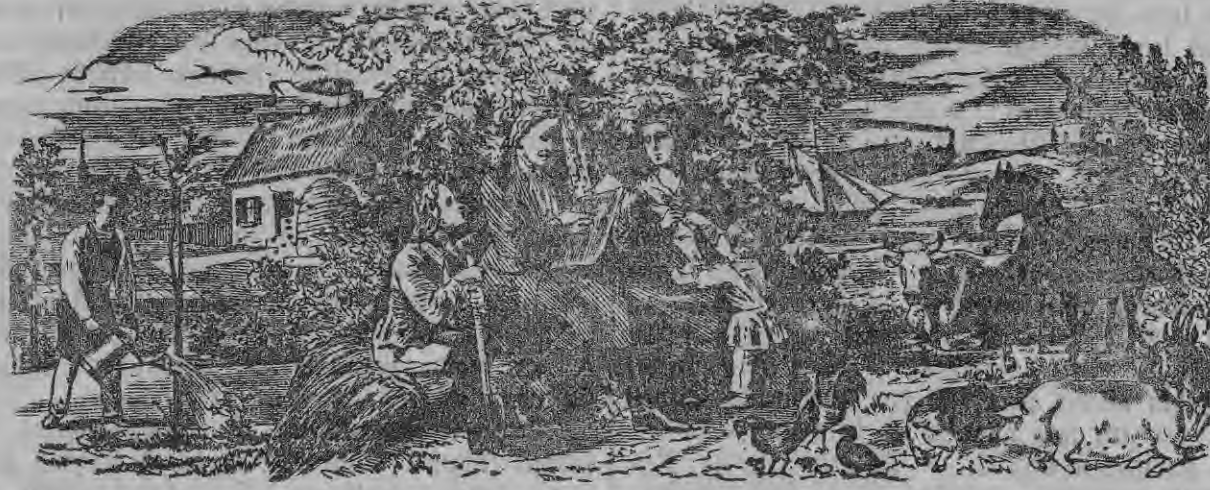

Latweeschu Awises.

47. gaddagahjums.

No. 49.

Treschdeenä, tanni 4. (16.) Dezemberi.

1868.

Latweeschu Awises libdi ar saweem veeltikum eem makfa 1 rublt fudr. par gaddu. Kas us sawu waardu apstellers 24 eksemplarus, wehl weenu dabuhš laht parwetti. Za-apstelle: Zeligawä Latw. awischu nanunä pee Janischewski; — Ribgä pee Daniel Winus, teatera un wehwera eelas luhri, pee fw. Jahna bahnisas jaunala mahjitaja Mueller un pee Dr. Buchholz, leelä Aleksander-celä Nr. 18. — Wiffi mahjitaji, flobimeiteri, pagasta walditoji, sribwori un jilli tautas draugi teel luhgiti, lai lassitajeem apgahda to apstellerschani. — Redaktora adresse iri: „Pastor Vierhuff, Schloß pr. Riga.“

Redaktors: Passes nehmejeem. Disraeli un Gladstone. Daschadas sirtas. No fweeschu lungu seumeehm. Saruuna. Wisjannafahs sirtas. Suid-dinatschans.

Passes nehmejeem.

Wahju laikaraktis „Rigasche Zeitung Nr. 275“ raksta, ka liffumu krahjums isfluddina weenu wifšangstaki astiprinatu waktis-rabts padohmu no 19. Nowemberä, zaur lo tannis preekškraktis. — kas 9. Juli 1863 arri wifšangstaki irr astiprinati par to nolikkumu pee la jaturras, ja Baltijsku guberniju semneeki us kahdu laiku teel islaisti is saweem pagasteem, — ta § 1 punkte 3 un tas l. peelikk. pee schihs punktes teel pahrzelti kahda wihš, ka tee Baltijsku guberniju semneeki, kas us kahdu laiku iseet is saweem pagasteem, irr atswabbinati no ta peederruma, ka winneem jagalwo par to sawu familijaslohjektu usturru, kas paleel tannis pagastis. —

Zit no schihs sinnas noprohtu, ta leeta laikam simejabs us teem pagasta-lohjektieem, kas ar passie eet ahpagastä dšihwoht un kam nu wais papreekšch nau japeerahda, ka sawejeem tik dands atšabjuschi preekšch usturra, ka schee war pahritikt. Sinnams, — zilwels kam familija ja-ustur, tapchz ween' to passie nemm, ka lai sawejeem maissi dabutu nepelnibt; tad tatschu no winna newarr pagehreht, lai sawejeem mahjäs peerahda waj apgalwo usturru, kas pascham wehl nau rohtäs, un lo nu tik eet melleht. Kad usturs jou buhtu peerahdamä waj apgalwojams, tad nenemtu passie, bet pats paliktu mahjäs. Talabb' schi liffuma pahrzelschana rohpelneem rah-

dahs jo derriga. Kad pats liffumu krahjums man nahš rohtäs, tad redsejchu, waj tur wehl kahdas leetas nau ewehrojomas. Ja buhs, — ta' teikschu. Schoreis tik warru teikt, zil tanni augšchä minnetä laikaraktis esmu lassijis.

Disraeli un Gladstone.

Galandē nu tas weenreis tatschu irr notizis, kam jau schinni pagahjuschä waffarä wajjadseja notikt, un par lo es winnureis fazziju, ka jo drihs taggad notikschocht, pr. ministere preekšneeks Disraeli irr atkahpees no sawa ammata, un Gladstone winnam weeta irr uszels par pirmo ministere. Kä un kalabb' tas taggad warreja notikt? — To ihš isteikschu. Tas parlaments, kas sawus gaddus beidšis un schorudden' tiffa atlaiste, Disraelim bij prettim. Disraeli nu zerreja, ka ta tauta tohs jaunohš tautas-weetneekus schoreis buhšocht zelt wairahk no winna partijas, ne ka no Gladstones partijas. Bet gudneeks peewihlees: ta leelaka tautas-weetneeku puse irr no Gladstones partijas; un nu Disraeli noproht, ka winnam isnahktu jo greiff, ja labbahk no ammata ne-alkahpschotees ar labbu prahtu, jo zittadi parlaments, libdi ka buhs fanahjis, kehniinei apleezinatu, ka Disraelim ne-ustizz. Kehniene labpraht no Disraela negribbejuse schertees; no patezibas wianu wehl gribbejuse uszelt par lordu, kam brihw irr sehdeht wiresparlamentä. Bet Disraeli to gohdu nau peenehmis, jo wiresparlamentä winnom nau tahds spehks us prettirunnaschani, kahds winnam irr appakšparlamentä, fur wiasch, pats arri par tautas-weetneeku buhdams, pret Gladstonei zerre atreebtees zaur to,

ka lihds ar fawu partiju wiinam wiissas leetas dohma prettirunnahd un prettidarriht. Kad lassitaji talschu arri weenreis ihfi griibehs sannaht, zaur to tad taks abbas partijas tur ischkerahs, ka til warren fakohduschahs, tad fatts to leetu fapratihis, ja teilschu ta: Disraeli griib lai wiissas leetas Enlande arween' paleef pa wezzam, ka bijuschas tehwu-tehwu laikis; Gladstone atkal griib lai wiissas leetas Enlande eet us preekschu, jo zilwezigas eeriktes arween' irr pahrlabhojamas, talabb' la zilweki nau Deems, un zilweki neweenu lectu ta newarr isgudroht un eerikteht, ka tai buhtu japastahw muhschigi. Gladstone wisseem Enlandeefcheem pee tautas-weetneetu zelschanas griib gahdaht weenadas rektes. — Disraeli semmu kahrtu laudihm tahdas rektes newehle, tahdas augstaku kahrtu laudihm. Gladstone griib, ka zittas tizzibas zaur Anglikanu tizzibu neteef apfpeestas, jo tai flaidrai tizzibai fawu spehlu nebuhs parahdiht zaur zittu tizzibu apfpeeschanu, bet zaur teem augleem pr. tilkumeem, kas pee wiinns zeenitajeem redsami. — Disraeli Irlandes Reemeru-kattoteem negriib atwehleht tahdas pat brihwibas eelsch tizzibas leetahm, tahdas tur irr tai Anglikanu tizzibai. Gladstone griib pahrlabboht semneeku buhschahu Irlande. — Disraeli zil spehdams-turrahs prettim. Gladstone zitreis par finansministeri bijis, kauschu nodohschanas irr pamasinajis un andeli atswabbinajis no leelas muitas, — Disraela laikä nodohschanas irr pa-augstinatas, un ta brihwandele wiinam nepatihl. Gladstone irr no brihwiskas partijas, Disraeli no wezziskas partijas. Kur kahda walsti wiissi laudis irr no wezziskas partijas, tur ta walsts un tee laudis beidsiht ka fapuhst garriga meesa; bet kur wiissi laudis irr no brihwiskas partijas, tur atkal neweena labba leeta un eerikte nedabu eesaknotees, ka kohls, kam behrni ideenas to fakni iszell, lai to dabutu apfkatihst, waj arri aug; tur ta walsts beidsiht fajuhl un fadrupp, jo tur nau it nelahdi pastahwigi lillumi. Kur ta wezziska partija ween' atrohdaht, tur beidsiht iszellahs affinaini dumpji; kur ta brihwiska partija ween' atrohdaht, tur ta walsts beidsiht kriht warmakku-rohkas. Taks walstis pastahws, kur abbas partijas ar prahtu kohpa dshwo, jo ta brihwiska partija gahda, ka ta walsts nefapuhst garriga meesa, bet ka eet us preekschu; un ta wezziska partija atkal par to gahda, ka ta walsts nejuhst un nefadrupp zaur pahrahtu fkeeschanu, bet ka derrigi lillumi arri dabu eesaknotees us ilgakeem laikeem un neteef nozesti, lihds ka bij uszelli. Enlande ta pastahwiga brihwiba zaur to wiswairahl felt; ka tur abbas partijas walda mainidamees. Kad Disraeli it nebuht negriib eet us preekschu, tad ta tauta greeeschahs Gladstonam kahrt; bet kad Gladstone fahltu fkeet bes apdohma, tad tauta atkal peegreessees Disraelim. Bet tee prahtigakee zilweki fahw widdu starp abbahm partijahm.

Daschadas sinuas.

No eelschwalsts.

No Bauskas. Tanni 4. Nowemberi Kursemmes gubernatora leelstungs pee mums atbrauja. Tanni pascha

wallara wiissi teefas lungi, mahzitaji un frohna deenesta shahwedami wihri pee pilstunga sanahja gubernatori apfweizinaht. Dhtra deena wiisch pahrraudsija teefas un wiissas zittas frohna institutes (eeriktes). Dreeschdeenas rihta wiissi pagasta wezzakee gubernatorim bij preekscha, un pulstun 100s tanni pascha deena leelstungs atnahja us basnizu, kur Bauskas dseedataju beedriba „Dseefmu wainags“ altara preekscha wiinuu apfweizinaja, papreeksch ar weenu garrigu dseefmu, Wahju walloda dseedatu, un tad ar apfweizinaschunas dseefmu Watweeschu walloda.

Ka dstrdam gubernatorim pee Bez-Saules diwi gohda wahrti bijuschi taifiti; jo tur wiisch zauri brauja us Baufku atbraukdams; un aishrauzoht us Zelgawu atpakkal, atkal zitti gohda wahrti bijuschi taifiti us Rundaes leelzetta; bet tahdas muhschas teefa tas bijis, to ihfi nesinnu; tur arri behrni gubernatori ar dseedaschannu effoht apfweizinajuschi.

J. R.

Deenwid-Kreemsemme arri daschäs weetas semme jahuse trihzeht; tanni 1. Nowemberi Ki ewe juttuschu weenu semmes gruhdeenu, Tiraspole tanni pascha deena nestipre gruhdeens bijis no eelschsemmes trohlschuna pawaddihts. Lassitaji jau sinn, ka Wahzsemme pee Rein-uppes krasteem. Enlande un Amerika dauds weetas semme arri trihzejuse, un ka tas uggunswehmeja kalns Wesuws Italija atkal fahzis splaut un isgahst ugguni. — Eelschsemmes ugguns nestahw kluffu.

Zelgawas Leeluppe jau til brangi bij aifalluse, ka tanni 19. Nowemberi garnikli par uppi ween' esmu brauzis no Slohkas lihds Zelgawai, un ka pee Rihgas arri drohschi braukuschu par Daugawu. Daudsi gan zerreja, ka schi seema buhschoht pastahweht, bet agras seemas nepaleef. Tanni 22. Nowemberi leetus sahka lihst, termometers zehlahs augschup, seemas zelsch nosudda, un par Leeluppi un par Daugawu braukschana palikka pahrbailiga. — Tanni 27. Nowemberi no rihta pee mannis Slohta atkal bij 5° falla, tanni 28. un 29. Now. no rihta bij 3°; redsekim, waj nu taifisees us pastahwigu seemu, jeb waj fals atkal pahrees. Raikam nepaliks. Semmes zeffi til flikti, ka neds ar ratteem, neds ar rag-guhm lahga newarrest pabraukt, ja tawä puffe nau augsti, plikli dambji, kur ar ratteem braukt. Starp Zelgawas un Dohbeles prahtigi fainneeki schinni ihfa seema jau granti usdinnuschu us faweem taifameem zetta gabbaleem, un kur pahrdauds sneega, tur smulki norakluschi. Kam trahpahs braukt zaur Slohkas pilsehtianu, tas taggad lai naktis laikä tur fargahs isbraukt zaur us Dubbeltu puffi, jo tur tahdi maktigi, ne-ifrakti sneega kuppenti, ka zilweks lihds ar sirgeem warr tapt nelaimigs. Wiinuu neddel man tur nakri brauzoht ar lammanahm sirgs eekritta kuppends un ilfne falubha, un scho neddel man ar ratteem brauzoht, abbi sirgi eekritta kuppends, un til ar leelahm mohlahm isdabujahm ahra rattus un sirgus. — Tanni 25. Nowemberi dabuju braukt par jauno dselzokku no Zelgawas us Rihgu. Ta pahrbraukschana par to nohtestiltu pee Zelgawas gan isfatahts bailiga; tur arri til teel peejuhga weena masa maschihne, un kad schi muhs bij

pahrwillkufe dar Reeluppi pahr, tad mums til peejubds preekschâ muhsu riktigo firgu, prohti jo leelu lokomotivi, jeb maschinni. Tee waggoni parleeku smulki un gauſchi weegli pee ſtreſchanas; ſchinns waggonds fehſchoht tu dauds maſahl tilfi krattihis, ne ka tannis waggonds, kas eet no Rihgas us Dinaburgu.

Widsemmes gubernatoris irr iſfluddinajis, ka tas Kungs un Keisars tanni 11. Oktoberi us ministeru komitejas padohmu ſudraba medaljes ar to wirſrakſtu: „Par uszihribu“, pee Stanislawa bantes us krutihm neſamas, irr dahwinajis: Teiliges, Foelkes un Sagniges pilspagastu ſkriherim Fr. Berg. — Uderſas pagastateefas preekſchfehdetajam Jehkabs Waſſil, — zitreisigam Schjas-muischas pagastateefas vreekſchfehdetajam, basnigas wehrminderim Mahrtin Wilmana. — Willenmuischas pagastaskriherim Fr. Spohr, — Kolbekmuischas pag. ſkrihw. Geörg Limberg, — Kahrſdabmuischas pag. ſkrihw. Jehl. Peterſohn, — Sohſemuischas pag. ſkrihw. Karl Biegler, — Mohrumuischas pagastateefas preekſchfehdetajam Miſſ. Behrſin, — Mandefees un Kergeles pag. ſkriherim Ernſt Kiel. — Sudraba medaljes ar to wirſrakſtu: „Par ſlibtonu iſglahbſchannu“, pee Wladimira bantes us krutihm neſamas, irr dahwinatas: Rihgas birgerim, ſweijneekuammata eltermannim Jakob Sehl un wiinna brablim Mahrtin Sehl, — Bukumuischas pagastateefas peefehdetajam Jakob Jehlabſohn, — Bukumuischas ſemneekem Andrejs Jehlabſohn, — Dahwis Jehlabſohn, Jehkabs Kruhmin un Oſſip Jankowski, — Karammuischas rentneekam Johann Kiel, Karamtes ſemneekem Mikkel Bajo, Abo Waſl, Indrikkis Kaun, Jurris Unſter, Mart Korn, Sammo Willwall, Abo Wannals, Andres Willif, Peter Baſſſein un Jurris Willwall.

No **Peterburgas**. La kommiſſione, kam bij jaſpreekſch par ſprahgſtamu lohſchu atmeſchannu, appalkſch Kreewu Karaministera Mitulina preekſchfehdeſchannas ſawu darbu pabeigufe; no muhsu abrigu walſts leetu ministera paſſes tur bij aiſſubthihts barons Tomini. Tee zitte ſubtitee bij no Auſtrijas, Baieres, Belgijas, Dahauſemmes, Englandes, Franzijas, Greakuſemmes, Italijas, Pruhſchuſemmes, Sweedruſemmes, Schweizes, Turzijas un Wirtembergas. Irr noſpreekſts, ka tahs augſchâ minetas walſtis, ja wiinnu ſtarpâ karſch izeltahs, buhſchoht atmeſt noht wiſſas ſprahgſtamas lohdes, kas ſweex maſahl ka 400 Frantschu grammes*) jeb $\frac{2}{5}$ Kreewu mahzinas. Laſſitaji ſapratihis, ka tahs neubht nau leelas bumbas, bet maſas lohdes; jo ta kommiſſione ne-atmeſt wis tahs leelas ſprahgſtamas lohdes, ko iſſchannu iſ leelgabbaleem, bet tahs maſas ſprahgſtamas lohdes ko iſſchannu iſ ſintehm.

*) 1000 grammes irr 1 kilogramme jeb $\frac{1}{2}$ lb. pehz Kreewu ſwarra, tad ſinahl, ka 400 grammes irr $\frac{1}{2}$ lb. pehz Kreewu ſwarra.

Rihgas rahts irr iſfluddinajufe wiſſus pilſehta eenahſumus un iſdohſchannas us ſcho gaddu. Rihgas pilſehtaſaſſes iſdohſchannas 1868. gaddâ iſtaifa 851,622 rub. 14 kap.; bet tee eenahſumi til irr 784,563 rub. 66 kap.; — pilſehtam irr kapitali (ekrahjumi) no 202,383 rub. 20 kap. un parradi no 1,472,618 rub. 96 kap.

No **Hapsales**. Labs Jggouanu pulks kahdus 2 mehneſchus atpalkal ſchê ul nohmu bij panehmis weenu fuggi, ar to aiſeet no tehwiſemmes; weens Latweetis fuggim bij par kapteini. Bet Keisara ministeri, to redſedami, ka pahrdands Jggouanu ſchogadd' gribbeja iſeet no tehwiſemmes, ne-apdohmadami kas notiks us preekſchu, — ul kahdu laiku irr pawehlejuſchi, ka laudihm bes waldbas ſinnas no Jggouanu gubernijas nebuhs iſeet. Jggouanu muischneeku preekſchneeki gan effoht luhguſchi, lai teem ne-aiſleeds aiſeet, kam patih; bet ministeri tomehr laudihm aiſleedsa iſeet no Jggouanuſemmes, ja winneem pa-preekſch zittur ſemme nau eerahbita no waldbas puffes. Tas bij poreiſi darrihts. Kad nu tee Hapsales Jggouani tomehr gribbeja braukt prohjam, tad waldbiba ſalbatius atſauza no Reweles, jo zittadi tohs aiſgahjejus newarrejuſchi ſawaldiht, un tas fugga kapteine tizis apzeetinahts, ka lai tomehr ſleppen ne-aiſbrauz.

No **Keisara-zeema** (Zarſtoje ſelo). Augſtajs Keisars un Keisarene tanni 20. Nowemberi no ſchenes aiſgahjuſchi prohjam us paſchu Peterburgu un par ſeemu atkal mahjohs ſeemas pilli; ſapat arri krohnamantineeks un krohnamantineeze atkal apmettuſchees Peterburgâ.

Kronſtattes fuggoſchana nobeigufees tanni 15. Nowemberi.

No ahewalkſthm.

No **Londones** Englande. Pats Diſtraeli, no ministera ammata atkaphdamees to gohdu nau wis peenehmis, ko tehniene wiinnam nowehlejuſe, un nelikkahs wis uſjeltees par lordu un wirſparlamenta lohjelki; tad tehniene ſawu labprahtibu parahdijufe zaur to, ka Diſtraela gaſpaſchu uſzehluſe par „Lady“ (leelmahti) ar to wahrdu wis Kunteſſe Beakonsfield. Ar Englandes muischneeku gohdawahrdu iſſaulſchannu katrs zilweks, kas nau dſimmiſs Englandeetis, teefſcham ſew mehli warr iſlauſtees!

No **Parises** Franzijâ. Drukſtawu ſezzeri wares negribb ſtrahdaht un dumpodami pagehre augſtaku lohni. Drukſtawu ihpaſchneeki gandrihs wiſſi arri ſohlijuſchi maſaht augſtaku lohni, bet 14 kungi labbahſ atlaifſch ſawus ſezzerus, ne ka leelaku lohni doht. Us Montmartre kappeem, tur Baudin irr apraktis, leeli lauſchu barri atkal ſahluſchi ſapulzetees, waldbibu ſpihtedami, polizeja tur dauds zilwekus apzeetinajuſe; zitti ſtahſta ka 62, bet zitti atkal ka 300 zilweki irr eelikti zettumâ.

Rohmâ polizeja ar laudihm ſahſ ſtrahdaht ohtelahrt tit bahrgi, ne zil lihdi ſchim. Pehz to abbeju dumpigu muhrneeku noteſaſchannas, atkal 4 zilwekeem, kas pehrn' dumpojuſchees, nahwe effoht noſpreekſta; bet tee 4 nelaimigeer irr appeleerejuſchi pee augſtalahm teefſahm.

Viſſabone Portugaleeſchi tanni 3. Dezemberi (21. Now.) ar leelu lepniſu ſwinnejuſchi kam peemianeſchannu.

ka tanni 3. Dezemberi 1640 no Spanijas atschkirufchees un palikluschi par weenu walsti kas patte stahw uf sawahm fahjahm. Portugaleefchi zaur schahdeem gohdafwehtkeem gribbejuschi parahdiht, ka neubht negribboht fabeedrotees ar Spaniju.

Spanija ka rahdabs, ka brihwawalfineeku partija arween' wairahf zekahs spehka. Medjesim, kas isnahfs. Par to man til irr schehl, ja Spaneeschi jaturr par nepateizigeem laudihm; jo gandrihs rahdabs, ka to Serranu un to Primu jau wairs negribb dauds ko zeenht, jebfchu fchee abbi wihri ween to tautu un semmi isglahbuschi no Bourbonu naggeem.

Turku sultans, par Greekem apskaitees, ka fchee tohs isbehgufchohs Randiofchus usnem, jau sawam subtitam bij pawehlejis, lai no Utehnes, (Greeku kehina galwaspilschets) eet prohjom un uf Konstantinopeli atnahf atpakkaf. Bet leelwaldneeku subtitu irr publejuschees, was to eenaidibu stary Turku un Greeku waldibas newarretu islihdsinahf ar labbu; sultans tad nu gan sohlijees, ka sawu subtitu neubufchoht atsaukt mahjas no Utehnes, bet saldatus fahjis aifsuhtihf pee Dardanellu kreposteem un bahrgu grahmatu ailsaidis uf Utehni. Uf Randiju sultans irr aifsuhtijis juhras farzafspehku ar fwerigahm pawehlehm.

No **Seemel-Amerikas** ta finna amahlfufe, ka duhschigajs generalis Kustar ar sawu jahntneeku pulku Dakota walsti uswinnejis weenu Indianu pilschetu, pafchus Indianus aisdinnis un fahdus 150 no winneem nolahwis.

No fwefchu kungu semmehm.

26.

Sawu zellu tahtahf brauzohf, par dselzjellu nu aifstrehjahm uf to pilschetu Freiburg, kas atrohdaht Badenes deenwidpuffe, tur gandrihs Meemeru-kattoli ween' dsihwo, kamehr Badenes seemelpuffe leelakajs eedshwotaju skaitlis irr no Ewangeliskas tizzibas. Freiburga atkal jo teizama wezza basniza, ko arri fauz par „Muenster“ un kas no Strafeburgas Muenster basnizas ischkirzabs zaur, ka winnai til weens pats tohrnis, un ka basnizai neweens gabbals nau negattaws, bet ka fchi basniza, jauka un skaisfa, ka dahrga pehrilite sawa weeta stahw par pagahjuschu gaddu-fimteru pilnigu skunstes leezineezi; fchi basniza arri irr masaka par Strafeburgas Muensteri. Kad Muensteri eegahjahm, tad tur tee preesteri lassija sawu missu un basniza, bij pilna aif laudihm un aif kwehpinamu sablu dubmeem. Wehs klussi sawu „Mubfu Tchw“ reisu noskattijuschu, gar seen'mallu aifwillamees pee fahdahm masahm durwtinahm un zaur fchihm uslahpahu pa schaurahm, stahwahn treppehm uf tohrni. Kad bijahm uslahpufchi lihds teem leeleem basnizas pulsteneem, tad tur atraddahm 4 jauneklus, kas tur brangi trumpoja. Das man pawerleeku kehrahs pee firds, ka fchee sehni pat basniza spehleja fahrtes, kamehr appalscha ta draudse turreja Deewluhgshanu; newarreja wairs walditees, pee-

gahju teem trumpotajeem laht un fazziju: „Miblee kungi, juhs gan dohmajeet, ka juhs fche augfcha warreet grehloht talabb', ka tur appalscha jums tee grehki jums teel weedohf!“ Jaunekli nosarkahs un es uslahpu augstahf pascha tohraa gallu apskattihf. Kad es atkal nolahpu, tad tee 4 trumpotaji bij nosuddufchi, bet wezzajs swannitajs man peenahza laht un tohs jauneklus ta ka gribbeja aifbiidinaht, bet winnam atfazziju: „Jums wehl leelahfs grehks, ka Juhs, wezs wihrs buhdams, tohs jaunohs nemahjeet.“ Turpat Freiburga arri weena jauka Ewangeliska basniza, it jauna usbuhweta no gaischi selteneem afmineem, ar smullahm welwehm. Tur weens wezs prahwests it jauka, bet drufzin garu spreddiki fazzija. No Freiburgas nehmamees braukt krustam zaur zaur Schwarzwald kalneem uf Schweizi. Kad no Freiburgas fahdu gabbalu zekka bijahm aifbraufuschu, tad ebrauzahm weena jauka eeleija, ko tur nosauluschu par debbesu-walstibas eeleiju, talabb' ka fchi irr pahjauka. Zelfsch lehnitinahm eet augfchup; pa abbahm puffedhm brangi dahrsi, angligi lauki un sahlinas plawas, wisapfahrt tumfchee Schwarzwald kalni fazekahs ka waktneeki, to mihligu eeleiju no wehja un falla fargadami. Uppites, burbulodamas tell uf leijas puffi; bet darbige lautini gribb, lai uppites winneem strahda lihds. Weens uppite bij til schaura, ka ar labbu lehzeenu warreju pahilikt, bet tomehr winnai bij jadsenn sudmallu rittens. Weena weeta, tur ta uppite no stahwas weetas ahtri krittta uf leiju, uppei blakkam bij taifijuschu dambi, kas midda bij iskratts dsikahfs, tur weenu uppes puffi bij eelaidufchi eelcheta ta, ka uppe nu bij dallita 2 puffes, un weena pufte tur tozjeja ar 5 lihds 6 pehdas augstaka, ne ka ohtra pufte; fahdus pahru fimts sohlus uf leiju dambim bij gals, leels rittens bij peebuhwehts preekfcha un sahgsudmallas bij pahrbuhwetas pahr. Kad to redseju, zil tee lautini fche pat masaku uppihi nefmohde, bet to few padarra par kalponi, tad gan peeminneju, zil uppju wehl manna tehwu-semmite weli nobrehzabs un nosfreenahs deenahm un naktihm, bes ka laudis no winnahm proht isdabuhf un mantohf fahdu labbumu. Kad bijahm isbraufuschu zaur debbesu-walstibas eeleiju, tad tee kalni no abbahm puffedhm fanahza arween' tuwahf un tuwahf, mesch un semme nosudda, plikkas klintis stahwas zehlahs prof debbesihm un beidschf ebrauzahm garra, schaura eeleija, ko tur fauz par elles-zellu. Ta eeleija isfkattahs, ka fahds jo dsilfch grahwis; eeleijas dibbenä til irr schaurz zelfsch un schaura uppite, kas schnahfdama un fahgdama sfreen un lezz par wezzeem, nosfirmuscheeem afmineem. Klintis pa abbahm puffedhm pa simtahm pehdahm fazekahs it stahwas; weetahm no klintihm isaug behrsi un debbes par galwahm til isfkattahs ka schaurz, sils strehks. Te uf reis jadohma, ka zelfsch pawiffam pasuddis, jo pascha preekfcha plikka klintis isfekahs stahwas ka missu addata, nesinnu, zil 100 pehdas augsta un pascha klintis-galla weens pats behrsa kohks lepri lihgojabs wehja, leelidamees, ka neweena zilwela rohka wianu ne-aistiks, ka winnam nau jabihstahs no jirmja! — Kas to weetu pats ar

azzim nau redsejis, tas netizzehs, ka zilweks schinnt elles zekka no tahm breefmigahm, faplibfufchahm, plikkahm klintihm ka dšikā zeetumā eeflehgts, pawiffam teef pahremnts fawā prahā un paleef kā duls! —

Saruna.

Igi muhsu wezsee pasifstami nebij fanahfufchi pee skohlmeistara. Kalabbad? — Nu — katram eesildumam ateet atlaifchanahs brihdš, kamehr atkal — no jauna eesilft.

„It kahrigs jau biju palizzis, ar Jums atkal kahdu waklaru it grunfigi ifrunnatees,“ wezjas Behrse fazzija, skohlmeisterim labwaklaru dohdams.

Skohlmeisters prettim: „Waj dohmajabt, ka es ne? Jau faklu baiditees, ka par manni kaut kā buhfeet apskaitufchees, ka nemas wairs nenahkat.“

Behrse: „Es — par Jums apskaites? — Ne — jo drihs patš par sewi. Mannu daschadi, ka paleeku wezs. Par to flaisfohs! un par schabdu flaischanohs atkal skafstohs no jauna. Ne, skohlmeister, brihnumi nau, kad wezzi zilweki us beigahm kā fastabht fastabht, bet sinamis — teizama leeta ta nau.“

Skohlme.: „Taisniba! Ta fastabhtchana robnahs gan wezzumā. Bet jaturrahš prettim; newaijaga palaites.“

Behrse: „Id ja! Zikreis sewim kattu firdi to pantinu: „Kad mums wezzums wirfā speeschahs, tad lai muhsu behrni greefchahs;“ — bet to ecrastu greefchanohs newarr tik labbi atmeft; un kad tee jaunee, tā falkoh, ar faweem jaunās mohdes arkleem un ezzeschahm no druwā un plawās tahs wiffu mojahs fahnites un wiffus zehrvinus wahldami laukā, brihnahs, kā tee wezsee nekohichi sawu buhshanu kohpufchi, pawiffam peenirsdami, zil fcheem wezseeem puhlina, spehka un gudribas waijadsejis, lihds winni lauseenus, pekhus un farkleenus tanni mehrā par druwu un plawu pahrtaijufchi. — kad wiffadā wihfē teem jaunecm tee wezsee laiki ar sawahm eeriktehm un eestahdischanahm it smirdeht smird, kā kahda wezza elje, jeb eepuiffi siws jeb deemischehl kā lihks: — tad ruhftu atkal par jaunu. Wiffa wezza buhshana kā flikta bijufi, tā flikta. Deews pamett mannus greklus, — gandrihs jau mahtes pups arri palizzis par wezzu atmetamū eerikti; raggelis ar seemifcha ahdas puppu gallā buhs labbaktš! — Ne — ne! To lihku, kas gribb buhshojemi, kas sinn waj dauds buhs pasaulē; bet to tehwu irr dauds, kas par sawu dehlinu dabu pasmeetees, kad schis, tehwa kameefcheem ustuppis, leelahs, ka effohjt jo dšich par tehwu; un to tehwu tehwu irr dauds, kam muttē skattidamees, dehla dehlinfch brihnidamees fakka: Wai weztehwm! Tu jau effi tik wezs; ka tewim wehl nau sohbu!“

Skohlme. (pafmeedamees): „Redsu, tee rakfti par tahm zilwegigahm eeriktehm un cetaisifchanahm, 44tā Latw. aw. nummurā, mannam wezzam Behrfam eefohduschi.“

Behrse: „No tad nu eefohdihš! — Zuk to faprohutu deewegan, ka rakftitajs tiffai tohs gribbeja norabt, kas

weenadi ween weztehwm eemihdš tekkš gribb staigabt un katru jaunu buhshanu smahde. Bet winsch reisā teem wezza laika smahdetajeem wiffai dauds meddus eefwaida muttē. Un waj tad buhtu teefa, ka wiffas wezjas eeriktes muhscham paleef pawiffam par lihki? Ne! tas newarr buht! Gattawa no debbeks taggad nekahda jauna eerikte nekriht, tik pat, kā Deews taggad neweena zilweka neraddi bes mahtes; bet winna irr kahdas wezjas eeriktes meita, eefsch ka tahs mahtes dšihwiba wehl miht; un kad es sawu wezzu mahli, Deews meelo dwehfeli, dabuju sabikā eelikt, es nefazziju wis us winnas: Zitkahrt tu mannim labba darriji, bet nu us beigahm tu biju stulba un kurla un mannim gruhtumu ween' darriji, — bet es winnai reifu reisahm nobutfohu mutti un rohkas, jebfchu winna mannim to nepraffija; un to es buhtu darrijis, ir kad winnas rohka muhscham nebuhtu mahzejufi manni glahftiht, bet tik ween' rikfti wehzinabt. Sawam wezzam namnam, jebfchu diwi, trihs seemas dabujis eefsch winna gruhti pahfakt, lihds to jauno ustaisija, ar patejibu apfampu durwju stenderu, kad taisijohs pirmo nakti tanni jaunā nammā pahrgulleht. — fur tad mannim rafsees kahds fihwums firdi, tahs wezjahs eeriktes peeminohjt, lai winnas us beigahm arri wehl jo fliktas bijufchahs? Taggad jau zits deemischehl flaidri sohbus ween' greefch, kad kaut kahdu wezzu buhshanu flawe. Tā newaijadsetu wis buht. Neba zilweku, tik to augfto, tik to semmo zilweku trakkams un launums to pasauli us preefchu pawedd, bet winnu labbums; un ja fchee jaunee laiki labbaki par teem wezseeem, tad tas irr zaur to, ka teem wezseeem laikeem arridfan faws labbums bijis. Jo ta fakne weffela, jo arridfan tas zelms buhs falkofnis, un jo tas zelms falkofnis, jo arri tee fari buhs kufli un angtu nefseji. Ispuis kohks labbus angtus nenefsihs. Tas irr Deewa liffums. Kad mehs ar tahdahm azzim us teem pagahjufcheem laikeem, us winnu eeriktehm un eetaififchanahm atskattamees, tad mehs winnus tā neapfeekalatam, kā taggad darram, un ta daschada fihwuma un ihwera nebuhtu, ar fo taggad deemischehl weena kahrtā us ohtru, weena tauta us ohtru daudfkhart flattahs. Wehl winnu deenu fatikkohs ar fwefchu pagasta wezzako. Tas bij negantigs wezzo eeriktu wainotajs un jauno usteizejis. Wihrs bij atbrauzis, nefinnu fo, sawam pagastam pilfehtā eepirkt. „Waj ta nau labba eerikte, ka mehs taggad pahchi sawu pagasta mantu waldam un winnu warram tehreht, kā gribbedami? Zuhš nedrihfftejat ne grafcha bes to lungu wehleschanas illaift!“ tee bij winna wahrdi. Tam atteizu prettim: „Waj tad ta nebij labba eerikte, ka mums waijadseja to fakraht, fo juhš taggad tehrejat?“ Kad mums ta patte walka buhtu bijufi, kas jums taggad, kas sinn, zil jums buhtu atlizzis fo tehreht?

Tā fcheem wezseeem draugeem kohpā runnajoht, arri wehl zitti eenahza. Walloda drihs ifklidā par schahdahm, tahdahm buhshanahm, par waffaras faufumu, par knappu plahwumu druwā un plawā, par flakteru neufjafchanu, par leelahm makfaschanahm, par pelas truhumu.

Wezzafajs: „Deefham — pehrnajs gada bij grubts; bet fchis, kas sinn, waj nebuhs wehl jo grubts. Nau- das truhkums aplam wehl nau tik leels redsehts, zil scho- gadd; un mums naudas fawahkejem flaidri behdas. Zittam, lai winnam nemm dshwibu, — winnam nau ne- weena grascha pee meefas un dwehseles. „Dohdat man darbu, tad es maksaschu!“ — ta neskaitami mahf at- teiktees.

Meefajs: „Pahrdohd arri nau nefa. Kudsu un waffarajas, ja ilgi, ta' buhs lihds seemas fwehtkeem fo tikt. Na tad us pirkshonu ween'. Bet kur lai to naudu nemm? Turru pahru wezju sirgu. Gribbeju tohs islaist; wehl nau it galka krittuschi; no redsechanas ihsti labbi, ka jau labbi lohpi lohpi; ir winnus wehl pee kahda pa- weegla darba it labbi warretu list. Bet neweens ne ahdas naudu nefohla. Seena maf. Jau wajadsehs flaidri bes laika winnus siff semme. It isehl.“

Tè wezzajs Jaunlaukis eefauzajs. „Kalabbad tad ta? Tad labbahf nokaujat winnus un fa-ehdat winnus ar gahrdu mutti.“

Zelminsch: „Klau, klau, fo nu wehl nedfirdeh! Weh! lihds es eetu sirgu galku nemt muttè, tad es lab- bahf maitas galku ehdu, ka Deppis israkka nosprahguschu jubku, kas jau diwi deenas par semmi parakta bij gulle- jusi un fa-ehde. Un tatschu wihram faws nammelis un faws gruntelis.“

Wezz: „Gitat, fo tè neekus melschat.“

Zelm: „Nè, nè — nebuhs wis neeki. Bet — lai buht! Sirga galku — to es ne-ehstu, lai mannim kas sun fo daira!“

Jaunl.: „Warr buht, ka zittadi runnatut, kad til- lai weenreis juhs winnu buhtut aishaudijuschi.“

Wezz. us Jaunlauki: „Jubs pateesi ta runnajat, ka kad buhtut paschi winnu jau prohwejuschi.“

Jaunl.: „Ir esmu winnu prohwejis, lai nu juhs smeijatees, lai nè. Tas bij scho pawassaru. Biju tahds sagahjis un eekahrojohs frishas galkas. Maises man- nim, gohds Deewam, wehl nekrufka. Tè kehwa atneffa kummetu, kehveli. Netikka mannim winnu audseht. Ta peckritta mannim pee prahta, ka dsirdejis, ka Wahzsemme weetahm sirgu galku ehdoht; ir biju redsejis, ka Wasch- kihreem, kas tè winnu gaddu pee mums bij kohreteli, kum- mela galka bij gahrdajs kummofs. — un tatschu bij urn- ligi laudis. Tad padohmaju: Wajaga tatschu weenreis raudsiht, kahda tad ihsti ta sirga galka irraid. Nokawu to kummetu, ka kahdu tekku, un — waj nu tizzat waj nè — ta galka bij tik balta, mihksta un smeekiga, ka muhscham wiffu trefna tekka galka. Ar gahdu mutti esmu winnu fa-ehdis un it manniju, ka winna mannim labba darrija.“

Zelminsch it splaudija ween' un arri zitti galwu pakrottija.

Behrse: „Ta mannim piema dsirdešana. Bet — kalabbad winna newaretu buht labba? Neba sirgs fo slihta eh? — Es jau juns, mihko Jaunlauki, talabbad slihta gohda nedohschu, ka kummela galku essat ehdufchi.“

Stohlm.: „Es arri ne, lai mannim arri fchim brihscham tahda galka gau wehl buhtu ta ka reebiga. Mehs taggadin tik brihuischligi pehz brihwestibas dsen- namees, un tatschu dascham wezzam eeraddumam wehl bes sinnas ka wehrgi kalpojам, — ta arri tam eeraddumam sirga galku ne-ehst. Bet raugi winnu doht behrnam, kas wehl nau eeradduma kalps, tas winnu ehdis tubliht un paliks weffels kahds bijis.“

Jaunl. (pafmehjees): „Deefa ire. Zitti behni, kas manni redseja ar mannu katteli manna kombari ee-eijam, jau tubliht bij praffitaji: Teht, kas tew ir tanni katteli? dohd man arri. Ir dewu, un ohtro ribtu jau it smill- stedami mannim luhds, lai winneem dohdu wehl no tahs kummela galkas. Gau zitti us manni pihlaks, ka ap- ehdinahsoht tohs behrnus wehl ar kahdu kaiti; bet, pal- deews Deewam, ne winneem kas irr kaitejis, ne mannim. Domehr, teikschu taifnibu, nezeetu wis, nogahju pehz- zahl pee muhsu wezza mahzitaja par to leetu irunnatees. Bet tas wiffada wihse manni meerinaja un manni eijohd prohjam tapat mihligi atfweiginaja ka papreefch.“

Wezz.: „Tad tatschu muhsu wezzajs Jaunlaukis, ka jau daschureil atkal fo no jauna ir irprohwejis. Ir jau pee daschas buhschanas zits winnam palkal briddis; redsekim, ka buhs ar scho. Pehz mannam dohmahm, kas sinn, waj tas buhtu par sliktu.“

Stohlm.: „Kur tad par sliktu! Tiklai wezs eerad- dum, ta falkelt, neleetigs eereebams wehl tai leetai pee mums stahw pretim. Deema wahds, prahts un firbs to neleeds. Kurra leeta ehdama, kurra nebuhtu ehdama, par to ihsti daklareem ween kristohs tas galka spreedums; un tee fenu jau irraid spreeduschi, ka sirgu galka zilwekam dauhs jo weffeliga un spekla deweja, ne dascha zitta leeta, fo mehs it labrigi rijam dibbena. Wisseem zilwekeem sem- mes wirsu mehle un wehders tatschu buhtu weenadi; bet tatschu weena gabbala kahdu leetu fmahde, fo zitta widda labpraht bauda. Weetahm Kreewusemmè tekka galku ne- ehdoht; Pruhshds weetahm siwena galku ne muttè ne- nemm; mehs winnu labpraht ehdam. Zittà Amerikas widda sunu un affu galku eh; mehs atkal, lai wehl jo isalkuschi buhdami, kad mums tahdu zeppetè listu preef- schà, ar steigshanohs atteikumees: Baldeews, zeemin', it nupat mahjas pa ehdu, ka wairs neweenam kummisam nau ruhmos! Kad atkal redsetum zittus Rehgerus no truh- meem un kohkeem tahrus un zittus tahdus kustonous tik pat labrigi lassam fawà muttè eekschà, zil mehs lassam ohgas un pluhmes, — job kad mehs redsetum Indeeschus zittus salkschus tapat ehdeenam wahram un zeppam, ka mehs suschus un nehkus wahram un zeppam, tad jau mums flaidri wemmas gressu. Un tatschu — fo tad schè pat pee mums tee baggatee gahrdmuttes darra? Ohd dshwus juhras gleemeschus, fo par austerehm fauz, bes fahles, bes maises, ar labrigu mehli, un lassahs fewim wehzahl luhpas wehl stundu apfahrt. Par to brihnamees, ka zittas tahdas pateesi reebigas leetas eh; bet par to ne- brihnamees, ka mehs tahdu teizamu galku, ka sirga galku smahdejam, fo tatschu tè pat muhsu semmes pateesi ir bes

tam sabbi pa-ehduschi zilwefi irr ehduschi un gahrdu at-radduschi. Wihnes pilsehta jau fenn trihs waj tschetri flaktubichi. Kas sirgus ween' tauj. Reusberga ne fenn salikkahs beedriba, kas sirga galku wiffadi paschi isproh-wedami, scho bruhki arri laudis ranga eewest. Un scho pat muhsu Lehrpata zitti studenti salikkahs lohpa, no-pirka kummeli, likka to nolaut un pawahrim no tabs gat-las suppu wahriht, friladelles un kotteletes taisiht un zep-peschus zep, un wiffi ehda ar gahrdu mutti, daschlahrt tohs nosmeedami, kas tahdus brangus ehdeenus smahde. Un scho pat muhsu Jaunlaukis, — waj tad newehris palizzis zaur to, ka kummelu galku ehdis?"

Wegg.: „Nu waj tad Zuh's paschi pateesi tahdu galku arri ehstut?"

Skohl.: „Ne, mihto wezzako, es bes nohtes winnu ne-ehstu, bet zaur to ween, ka es jau wezs esmu un tanni nelabbä smahdeschanas eeraddumä tä lä stihws palizzis, til pat ka newarru sewi pahrwinneht gaxu bahrdü neschah, jebfchu mannim bahrdü dsennohht jau rohka sahrl trihzeht, jeb paschlikku galwä mauht, jebfchu es labprahht tizzu, ka winsch bahrgä laika ihsti derrigs. To tas eeraddums dar-ra. Bet es pateesi preezajohs, tad tee jaunee un lauz, kas sewi jo lehti mahrl pahrwinneht, scho galku wairs nesmahdetu."

Zelminsch weenadi wehl sptandidams, reisu reifahm wehl fauzo: „Weh! sirga galka!"

Skohlm.: „Sakkat, Zelmin, tad Zuh's ar walti spreesu, lai ar kahdu lohpu no weenas filles lohpa ehdat, sakkat, ar kureu mihtati lohpa ehstut, — waj ar sirgu? jeb waj ar zuhku jeb pihli?"

Wiffi pasmejhahs eesautdamees: „Ar sirgu! ar sirgu!"

Skohlm.: „Pee ta mums wajadsetu apdohmaht, zil meh's sewim skahdes darram, un wehl, zil meh's greh-ka pelnam, sirga galku smahdedami. Zil kummelu tohp katreu gaddu nosisti, tad negribb winnus audseht? Zil wezzu sirgu tohp waj preeksch laika nosisti, tad, tä fak-loht, sawu ohderi wairs nespehj aispeluhht, waj atkal neschehligi lihdi gallam mohziti un tad sunneem un lapsahm atwehleti? Bet — ja sirgu galka zilwelam irr wesselig's ehdeens un lohpa mohzischana irr grehts, ta' tarschu meh's skahdi sewim darram un grehkus pelnam, sirgu galku smahdedami. Kad nebuhtum tahdi aplami sirgu galkas smahdetaji, tad muhsu Meesaj's par katreu no saweem, lai wezzem, bet appateem diwi sirgeem drohschi dabutu sawus desmit rublus un wairahl, un diwidesmit un wairahl sawus maises ehdejeem zaur wiffu seemu buhtu labba pawalga deerwögan. To sawus maises ehdeju mums jau nemuhsham netruhst, un scho seemu pawissam netruh's wis."

Behrse: „No no ta fazzih! Bet lo Zuh's minne-jat no tabs lohpu mohzischanas, tad it schinnis deenas tas wahrd's: Tas taisnajs ir par sawu lohpu apschelajahs, it grubti mannim usgull us firdi. Pahrbrauzu no pilsehta un redseju diwi wezzus sirgus us plikku druwu isdihstus,

tihri kauli un ahdas, sahni nokappati. Satikkohs zekka-gahjeam. Prassu: Kam tee sirgi? Wihrs atteiz: Weens irr mans, ohtes manna zeemina. Prassu: Kalabbad tad Zuh's tohs nabagus lohpus til ilgi baddu sprahdsinajat? Kalabbad winnus nenofittat? Wihrs atteiza: Wehl meschafargam lapschu buhda nau gattawa. Tad tä dohmaju sawä prahtä: Waj tad Zuh's nenopelnat, ka Zuh's wez-zuma gallä arri stahwat bes apgehrba, bes maises? Wehl schih's dohmas mannim nebij no prahta issudduschas, tad redsu to paschu wakkaru, nammä stahwedams, sawu puiff. Tas ar malkas wesumu aif stabba aibrauzis, dohd tillai ar pahlagas kahrtu nabaga lohpu par sohneem, par gal-wu, ka sirg's no sahpehm un bailehm it stahwu ween' lezz. Tad dohmaju pee sewis: Waga tu . . . un peelehjis klahht, fadewu sehnam pahru reisu pa plezzeem, ka winnam pah-taga paksch! pee semmes. Ketteja eet kuhdseht. Lai eet, lai. Zuh's sinnat wiffi, ka muhscham kulschannu ne-esmu wis zeenijis; bet, tizzat labprahht, sitteens sawä laika, lai arri pee tahm wezzahm eeriktehm peesklaitoms, nau wehl wis pawissam par smirdoschu elji palizzis, bet wehl derr daschaj muggurai usswaidams."

Muhsu draugi isschlebrahs. Redsehs, waj nahlofchu pawaffaru wehl zits kahds Jaunlauka pehdas mihs. Rabbi buhtu.

Wisjaunakahs sinas.

No **Parises**, 26. Nov. (8. Dez.) Awises „Moni-teur" falka, ka graf Bismark pehz sawas atnahschanas us Berlini apmeklejis Frantschu, Entandes un Krecwu-semmes suhtitohs un ar teem sarunadamees, miameem sawu uszizzibu issazzijis par to, ka labba fatikschanahs tohp usturreta stary tahm lechwalschim.

No **Waletta**, 27. Nov. (9. Dez.) Uggunswehmejs kalns Oina wakkar neganti eesahjis spahrdihtees un uggunis iswemt un tä duhreis lihdi schodeen pulksten 5. Tabs ugguns leemas iszehlahs jo augstu gaisä, ta lawa isgab-sahs us wiffahm pusehm un nopohstija wiffus laulus, kas ap kalna atraddahs. Nu gan druzzin norimnis, bet semme stipri gruhdeeni dsirdami.

No **Madrides**, 27. Nov. (9. Dez.) Gelsch Radik-fes us to konsulü gahdaschanu un ruhpeschanehs tohs laudamahs partijas us 48 stundahm nowehlejuschas pameeru, ka lai tohs kauschanahs krituschohs warretu paglabbaht un ka lai tahm seewahm un behrneem buhtu laika isbehgt. Nih't tas pameers beidsahs un teem dumpineekem tad jo dedsigakt useeschohht wirsä. — Tas kuggis „Detuan" lihdi ar diwi zitteem us enkuri nolizzes-pee Radikfes, grubbedami to pilsehtu bombardeerecht, ja dumpineeki turre-schokees prettim. Dumpineeku skaitls irr kahdi 3000 wihri, wiswairahl atlaisti juheas-laudis un apstrahpeti.

—n.

S l u d d i n a s c h a n a s.

Uf Keisariffas Majeftetes, Palswaldineefa wiffas Kreemu walfts n. t. j. pr. pawehlescham tohp no Kursemmes Oberhofgericht-teesas pehz tam, kad Kursemmes kredita-beedribas direkzioue uf grunts ta likkuma deht pahrdohschanas zaur teesu to Zelgawas wirspilskunga- un Dobbeles aprinkl effofchu, Kursemmes kredita-beedribai peebeedrotu Ohfola muifchas Schwankfche Zanne mahju lhdj ar peederrumu, irr luhguft, arri zaur Oberhofgericht-teesas spreedumu no 11. Oktobera f. g. peemmetas mahjas appafsch pahrdohschanas irr liktas un tas terminafch preefch iffohlifchanas ubtrupé zaur teesu uf to 14., 15. un 16. April 1869 irr nolifts. — Wiffi un jebfurri, kas fchih mahjas grihb piert, tohp fche usajzinati, lai 14., 15. un 16. April 1869 Kursemmes Oberhofgericht, wunnas sehdeschanas sabla Zelgawas pilli, pulstien 12 preefch pusdeenas, paschi atnahf, jeb zaur pollmalki famu fohlifcham un pahfohlifcham issakfa, bet pehz tam fagaiddit, fa pehz beigtas iffohlifchanas preefcha minnetas Schwankfche Zanne mahjas lhdj ar peederrumu pehz tam, no 15. Dezembere f. g. eefahfoht Oberhofgerichtes kanzeleja redjamahn pahrdohschanas nospreeschanaahn, tam wairahfohlitajam taps peefstas un noteiktas. Dohts appafsch Kursemmes Oberhofgerichtes sehgeles un ar sinnamu appafschrafftin Zelgawas pilli, 11. Oktober 1868. 2

No Emburgas frohna pagasta teefas wiffi tee, tam kahdas raisnas parradu praffifchanas, no ta pee Sallgalles-Zee-maldes pagasta peederriga, lhdj fchinniga Sallgalles-Zee-maldes pagasta peederriga Intadohbel mahju fainneefa **Zahn Wie-gandta** buhtu, par furra mantu parradu deht konfurse spreesta, tohp zaur scho usajzinati lhdj **20. Februarim 1869**, kas par to weenigu ifflehgifchanas terminu nolifts irr, fcheit peeteiltess, jo wehlaki neweens wairs netaps klauhts. 2

Embürga, tanni 16. Nowember 1868. (Nr. 215.) Peefchdetajs: Freymann. (S. W.) Teef. fl.: G. W. Klüngenber.

Uppesmuifcha (Salkas kirsphele, Alspettes aprinkl) **semme**, fur fchogadd' jaunus mefch nodedis, ya 20 puhrawetahm un arri wairahf, fa furram patihf, uf **dfintas-renti** (Erzhins) dabujama. Teem, kas grihb tur usmeftess, pa teem pirneem pezezem gaddeem neneefa nau jamalka, no veekta lhdj desmitam gaddam jamalka puffarreute, pehz tam ta weffela orrente. Ta weeta irr faryp Salkas basnzu un Seemupes muifchu, 5 juhdjes no Zee-pajas. Eflas jabuhme pascham usnebmejama. Balki pebelami ittin klachtejos mefchos. Piltigafu sinnu warr dabubi **Salkas Uppesmuifchas waldibas** un arri pee Dobbeles Wahju mahzitaja **A. Wielenstein.** 1

Uf Keisariffas Majeftetes, Palswaldineefa wiffas Kreemu walfts n. t. j. pr. pawehlescham tohp no Kursemmes Oberhofgericht-teesas pehz tam, kad Kursemmes kredita-beedribas direkzioue uf grunts ta likkuma deht pahrdohschanas zaur teesu to Zelgawas wirspilskunga un Bauffas aprinkl effofchu Kursemmes kredita-beedribai peebeedrotu Wezz- un Zann-Saules Punnen-Keel-Turke mahja ar peederrumu irr luhgufe, arri zaur Oberhofgerichtes spreedumu no 30. Oktobera 1868 minnetas mahjas appafsch pahrdohschanas irr liktas un tas terminafch preefch iffohlifchanas uf to 6., 7. un 8. Mai 1869 irr nolifts, — wiffi un jebfurri, kas fchih mahjas grihbeteu piert, deht ta tohp usajzinati, lai 6., 7. un 8. Mai 1869 Kursemmes Oberhofgericht-teesa wunnas sehdeschanas-sahla Zelgawas pilli pulstien 12. preefch pusdeenas paschi atnahf, jeb zaur geldigu vollmalki famu fohlifcham un pahfohlifcham issajt, bet pehz tam fagaiddit, fa pehz beigtas iffohlifchanas to preefcha minnetu Punnen-Keel-Turke mahju lhdj ar peederrumu no 1. Dezembere 1868 eefahfoht, pehz teem Oberhofgerichté lassameem pahrdohschanas nospreedumeem tam wairahfohlitajam taps peefstas un nodohstas. Deht appafsch Kursemmes Oberhofgerichtes sehgefa un sinnama appafschrafftia Zelgawas pilli, 30. Oktober 1868. 1

Zrlawas pagasta teefa usajzina wiffus tohs, fam kahdas praffifchanas jeb arri parradu makfaschanas tam nouitruscham Besterables Prubfchen fainneefam **Zahnim Dame** buhtu, lai kahdas lhdj **29. Januarim 1869**, kas par to weenigu ifflehgifchanas-terminu nolifts, fcheit peemelde un iflihdstina, jeb wehla leef, fa tee parradu praffitaji ar febbakahn peeneschanaahn atraiditi un tee parradu flehpeji ar tahm likkumós noliftahm ftrahpehm apdrandeti klubs. 1

Gründfchu teefas namna, tanni 23. Oktober 1868. Nr. 555.

Tanni nakti no 14. uf 15. Nowember fch. g. tam appafsch Zannrawas muifchas pee Bauffas, eefch Kitten. **kalpam Gotthard Rubba** fchi mantiba zaur eelaufchanois no flehts irr if-fagta, fa: 16 pubru meefchu, 6 pubru aufu, 2½ pubru aufu miltu, 1 pubru meefchu miltu, 12 aliu abdas, 1 kants weeris ar 2 fuweem (no basfae), 3 audekla palagi, 8 wibrifcha fretti, 3 leelt wilstaini laktati, 3 pahri bifkes, 2 fwahrli, 1 wobes kullitu lhanu, 10 rubuli flaidras naudas, 2 feewifschu manteli, 3 feewifschu fwahrli, 1 ar drabnu awiltsa fahfchofs, 2 pubru rubju, 1 pubru wuraimu. Kas par to fagto flaidri preerabdfchanas warr peenesf, dabubs no augfcha minneta kalpa **10 rubuli pateigibis mafku.**

Keefch foites, kas to grihbeteu, lahnigt tohp usameis par mehreneu mafku Zelgawá, Ksewa eela, bekeera lunga Gelfona namna pee **L. Lampy.**

Seenu un kabbatas pulstienus no daschadas fortes, ar appalwofcham, pirmee par 2 rubl. 50 kop. gabballa un arri dabgalt pahrdohd Dalfé **W. Jordan.** 3

Smagkus Wahzsemmes rudfus. Schi gadda Kreemu rudfus un 6 kantigus Wahzsemmes bruhweru meefchus pahrdohd par lehtako tirgu Ribgas-fantori Zelgawá pee Unnes-wahrteem. 1
Mitchell un beedris.

S. E. Löwenstein
Zelgawá, leelaja eela, papibra, rafftas un mahleschanas prezzes bohde, peedahwa fchih prezzes par wislehtaku tirgu. Arridsan **Ruchzinsty** zigarus par 10 prazentes lehtafus, un **sahdaku wiffi** par 12 kop. mahzimu. Arri daschadas behru fpehleschanas leetas.

Peo **Salkas Uppesmuifchas waldibas** (Alspettes aprinkl) warr dabubi piert weenu mafu muifcheli 6000 rublu wehrtiba un **treijas mahjas**, latras 2500—3000 rublu wehrtiba. 1

Das jaunajs fabrikis preefch **willu-dshjas wehrpfschanas Kengeraggá**, fam magafine Ribgá, marftal-eela Nr. 2, usflawe famu jo pilniqu lehgeri wiffadu sortu **addamas** un **auschamas dshjas**, daschu daschadas pehrwes, par lehtu mafku, ifdarra apstelleschanas it fchakli, un reenu arridsan **willu preefch wehrpfschanas** pretti. **J. Lindau.** 2

Rabbus rudfus, fwarrigus un tihrus, pahrdohd jo lehti Ribgá **Daniel Minus**, 1
pascha namna wehwera eela, pretti linuswarreem.

Diwi waggares un weens mohderneefs ar labbam usrahdfchanaahn warr deenetu dabubi Blankenteltes muifcha, netabl no Zelgawas un fur peeteiltess. 3

Gattawi fahrli no daschada les-luma un lohka tojhti, fa arri mabtei par 3 rubl. gabballa irr dabujami Zelgawá, Stribwera eela. Smitnow namna Nr. 15, fehla.

Vohfeschanu billetes.
Vohfeschanu winstianu fihmes no Maffawas Ewangelfifkas beedribas atfal dabujamas par 1 rubl. fur, gabballa Ribgá pee **Ruchzinsty** fanga. Ta lohjes wiffchana notis Februaru mehnest nabtofscha gadda. 3

Grohtusmuifcha (Grothufenshof) Widsemmé, pee Wezz-Keelbalgas (Alt-Keelbalg) basnizas-draudfes peederriga, kas pehz wezzas mehdofchanas kaddus 4½ semmes-arklus leela, irr **pahrdohdama**, Tads khabtas sinnas irr dabujamas **Wienge-muifcha** (Altenwaga), Widsemmé Madlebneer basnizas-draudfes, (Eifagal kirchspiel) atrafamees. 3

Schlofas behni warr par lehtu nauu, fohrteli fa arri fofti dabubi pee namneefa Rosenfeld, faryp Meiju pierts un mafajeem wahrteem, Zelgawá. 3

Mahju pahrdohschana.
Zirkles muifcha pa nahlamreem Zurgem weenas mahjas ar labbam ehtahm pahrdohdamas, kas pawiffam lhdj 200 puhracewtas leetas. 1

Basnizas un skohlas sinnas.

Weens Kungs, weena tizziba, weena kristiba.

Rahditajs: Sinna. Nunna. Latweeschu Deewahrbi Wilnas pilsehtä. Bistfars Miriels. 3 kahrfschi. Peterburgas Jesus draudse.

Sinna.

Rihgä stipri teel runnahts, ka Maunas mahzitajs Emil Sokolowski tiksocht aiginahs par Gertrudes draudses mahzitaju. Tik papreeksch zitta weena leeta tur wehl effoht jawedd gallä, prohti Rihdsineeki pee Gertrudes basnizas labprahit gribbetu zelt 2 mahzitajus, jo pee schihs basnizas peederr 2 leelas draudses, weena Wahzu, ohtra Latweeschu draudse. Papreeksch nu schi leeta jaisdarr, un pirmis jaunu mahzitaju aizina, papreeksch jaisinn, waj nu zels diwi mahzitajus, waj tik weenu ka lihds schim.

G. V.

Nunna.

Las klaufstajus pahleezina no skohlas laiziga un garriga labbuma, turreta Turraidä, Widsemmes skohlmeistern farreeschanä, 3. Juli 1868.

(Beigums.)

II. Rahds labbums nahk garrigai dsihwei, jeb dwehfelei no skohlas? Schee labbumi irr tahdi, kas garra spehkan un dwehfeles swehtibai derrigi. Zif lohti wajjadfiga leeta irr, zilwekam farwas garra spehkus stiprinahit un wairoht, to jau Deews pats paradihses dahrsä preeksch grehks krichanas apleezina, kad winsch Ahdamam wiffadus swehrus peewedd, lai tohs ar wahrdeem nosauz. To darroht Ahdamam farwas farprafchanas wajjadseja rahdiht un sinnaht, katru swehru pehz winna dabbas nosaukt. Tapat mums arri wajjadfigs, wiemafahl katra mahjas lohpa dabbas pasihit, katras labbibas ihpafschibas sinnaht, katras semmes sortes labbumu wehra list, un katru idewigu laiku bruhleht. Us to mums Deews prahitu un farprafchanu dewis. Un scho Deewa dahwanu, to Kristus lihdsiba par ustizzetu pohdu nosauz, mehns nedrihtkam semme aprakt, tas irr, to turreht nebruhketu; bet mums ta pee wiffahm Deewa radditahm leetahm irr jawairo un jastiprina. Wehl atrohdahs muhsu deenas tahdi laudis, kas kahrkla kohku pahplehdsami, jeb krahfs flaukamo flobtu sehta listami, pehrkona debbeschus gribb nogreest. Waj ta nau prahita apmahnschana? Atrohdahs laudis, kas dohma, ka zittos widdos deenischka maife bes sweedreem pelnama, un ta tad leekahs sawa prahita tumfiba peewiltees, atstahj sawu tehwasemmi, maldahs pa sweeschumu tahs paradihses melledami un — neatradduschu — greeschahs la nabagi atpakkal, ka to deewsgan effam redsejuschi un dsirdejuschi. Tadeht muhsu behrnu prahits un farprafchana skohla zaur wiffadahm mahzibahm irr stiprinajami un wairojami. Tas noteek zaur

wezzu laiku stabsteem, zaur geografsju, zaur rehkinaschanu, zaur dohmu rakstischanu u. t. pr. Ka ta irr lohti wajjadfiga leeta, to neweens no Zums neleegs. Bet skohlas irr ta mafschihne, tur zilweka garra spehki teel rahditi un stiprinati us wiffu labbu. Un tomehr wiffi garra spehki irr tik eerohzis ween' pee dwehfeles swehtibas eemantoschanas. Bet dwehfeles swehtiba irr ta wisdahrgaka manta zilwekam schinni un winna pasaulä. Tapehz Kristus fakla: „Ko tas zilwekam palihdi, ja tas wiffu pasauli famanto, un tam tomehr farwa dwehfele subd? Zeb ko war zilweks par farwas dwehfeles atpirkschanu doht?“ (Matt. 16, 26.) Sawas dwehfeles neweens zilweks pats newarr atpirkt, tas no scheem Kristus wahrdeem flaidri redsams, un pasaules mantas arri us to neneeka nederr. Kristus pats muhsu dwehfeles irr atpirzis un atpestijis. Lai nu schi atpestischana mums teescham nahktu par labbu, tad mums wajjaga sinnaht, kadehl Winsch to darrijis un kas mums darrams, kahdi mehns effam un ka bes Kristus mums glabbshanas nau. Mums jafaproht, to swehti raksti fakla un mahja. Mums jamelle swehtos rakstos pehz Kristus pawehleschanas, jo tee leezibu dohd no Winna. Bet kahdu swehtu rakstu farprafchana gan wehl pee daudseem starp mums un muhsu behrneem? Gan dascha labba perschina no galwas teel skaitita; bet waj winnas wahrdi arri teel farprasti? Gan dascha labba lihdsiba teel skaitita; bet kahda irr tahs lihdsibas farprafchana? Irr behrni, kas ta skaita: „Un es zelschu eenaidu starp tewis un starp tarwas (tal jafakla: tahs) seewas.“ (1. Mohf. 3, 15.) Kas ta skaita, tas ne-apdohma, to winsch skaita, un nesinn, ka Deews zaur scheem wahrdeem apfohla eenaidu zelt starp welnu un starp zilweku behrneem. Un kas to nesinn, tas arri nesinn, ka Deewa behrnam pret welnu buhs farroht. Un kas ar welnu nekaro, tas paleek par welna laupijumu. Nedseet, kas nahk no nesinnaschanas!

Deews irr zilwekam prahitu un farprafchanu dewis, un turklaht wehl farwas swehtus rakstus. Tadeht neweens winna preekscha ar nesinnaschanu newarr aissildinatees. Tas weefs, kas tanni lihdsiba no kehina kafsahm, nebij apgehrbees kajsu drehbes, palikka mehms un tikka istumts galleja tumfiba. Ta wiffi tahdi tikschu un kuhtri nesinnatneeki paliks mehmi un dabus farwu algu. Ja Zuh, nihki tehwi un mahtes, to labbi apdohmajat, waj tad Zuh leegseet, saweem behrneem skohla eet, un ne ween pasauligas mahzibas pasauliga labbuma deht mahzitees, bet ihpafchi Deewa mahzibas dwehfeles swehtibas deht farprast? Waj teem leegseet, skohla Deewa wahrdu farprafchanu mahzitees, lai tee nesinnaschanas deht neseet istumti galleja tumfiba?!

Bet fakkait man, kahdas leetas deht muhsu semmē til dauds fawu fkaidru Gwangelijuma tizzibu atfahjufchi? Uf to gan daschadi warr atbildeht un arri daschadi teel atbildehts; bet ta wisleelaka waina, tadeht tas notizzis, mas teel aiskemta, un ta irr — nesapraschana. Deewa wahrdu un mahzibu nesapraschana, fawas tizzibas nesapraschana, fawa mahzitaja spreddiku nesapraschana. Es pats ar fawahm aushm — toreis behrns buhdams — dsirdeju, ka weens fakta praweets nehmas Dahniela gahmata 8. nodaku isskaidroht, ka tur stahwoht rakstihst par to sprohgaino abhi, to Greekeru kehniinu. *Un schis Greekeru kehniinfch effoht — Kreewu Keisars, kam Greekeru tizziba, kas tadeht tohs Widssemnes Gwangelifkus Puttera tizzigus leelus kungus uswarreschoht, un tad to semmi teem idallifchoht, kas Kreewu, jeb Greekeru tizziba buhfoht eegahjufchi. Toreis es arri, ka jau fazziju, behrns buhdams, tahs leetas ne ka newarreju saprast. Man tu bij brihnifchka, un — par laimi — netizzama. Do es wehl labbi atninmu, ka schis pats fakta praweets, un zaur wiinu arri dauds zitti tizzibas leetas tohti peewihlahs. Bet Dahniela fluddinaschana simejabs uf to Greekeru kehniinu, kas 330 gaddus preefch Kristus dsihwoja, Berikeru walsti isphofstija, un kam pascha dallita walste par Keemeru laupijumu palikka, kamehr Kristus til dauds wehlabl semm Keemeru Keisara Augustus irr dsimis. Un fakkait Jubs paschi: Waj tad muhsu Kreewu Keisarim Widssemnes wehl wajadstigs uswareht? Waj mehs wiffi, kungi un semneeki, Latweefchi un Wahzeefchi, kas Widssemne dsihwo, ne-essam wiinna pawalstneeki, un waj muhsu Widssemite, kamehr ta peederr pee Kreewu walste, faldä meera nau dsihwojufi no wiffadeem swefcheem eenaidneekem? Redseet, kahdi augli nesapraschana! Subteet tadeht fawus behrnus skohlä, lai tur mahzabs swehtus rakstus un kristigas draudles stahstus sinnaht un saprast! Bet kas fawus behrnus nesapraschana atfahj, tas pats tad irr wainigs, ja wiinna behrni tizzibas leetas maldabs un Deewawhrdus basniza newarr saprast. Un kad nu zilweka prahts un sapraschana wiffadi irr stipinata un wairota, gan zaur swehtu rakstu sinnaschamu, gan zaur radditu leetu sapraschamu, tad tomehr wiinnaam ar Dahwidu ja-iffanz: „Kas irr tas zilweks, ka tu wiinnu peeminu, un tas zilweka dehts, ka tu wiinnu peemefle?“ (Dahw. ds. 8, 5.) Wifsch atfahst fawu neezibu un Deewa angstu gohdibu. Ar swehta Garra palihgu wifsch atfahst fawu grehzibu un Deewa schelastibu un mihlestibu eefch Jesus Kristus. Wifsch tizi, ka zaur tizzibu ween warr tapt par swehtu. Bet tizziba nahs no klausifchanahs un ta klausifchanahs zaur teem Deewa wahrdeem. (Reem. 10, 17.) Tadeht mums Deewa wahrdi ar sapraschana u jaklausahs. Un Deewa wahrdu sapraschana muhsu skohlä ideenas behrneem teel isskaidrota. Jesus fakka: „Nahzeet schurp pee mannis wiffi, kas jubs behdigi un geuhifirdigi effat un mahzajtees no mannis, jo es esmu lehnpahrtigs un no firds pasemmigs, tad jubs atweeglofchanu atraffet jufsu dwehfelem.“ (Matt. 11, 28—30.) Prohti, mums buhs no Jesus mahzitees wi-

nam pakkat staigah, ka jau ta dseefma fakka: „Man pakkat wiffi kristiti.“ Ja mehs Jesum pakkat staigafim un pehz wiinna preefchimes dsihwofim, ta arri teefcham muhsu tizziba buhs stipra palauschanahs uf tahm leetahm kas tohp zerretas, un ihstena parahdischana to leetu, kas netohp redsetas. (Ebr. 11, 1.) Un kas tad irr tahs leetas, ko mehs zaur tizzibu dabujam? Tahs irr wiffas Deewa walstibas mantas. Bet Deewa walstiba nau ehdeens, jeb dsehreens, bet taifniba un meers un preeks eefch swehta Garra. (Reem. 14, 17.) Kas dsihwu tizzibu tur fawä firdi, tas arri teefcham ne fawu, bet Kristus taifnibu apleezinabs un parahdis wiffä fawä dsihwofchana gan wahrdds, gan darbds, gan draungeem, gan eenaidneekem. Un kas zaur tizzibu taifnohts, tam irr meers pee Deewa zaur muhsu kungu Jesu Kristu. (Reem. 5, 1.) Scho Deewa meeru zilweks newarr atraft tumfiba un dumfiba dsihwodams, un no wiffadeem mahneem un pesteeem bibdamees, bet mahzdamees Deewa prahtu, swehtus rakstus un Deewa darbus pasiht un atfahst, un pehz Deewa prahta dsihwodams. Un to Jufsu behrni muhsu skohlä irr mahzifufchees. Uf to wiinni irr raddinanti, katra leetä un katra weetä no melleem un welna bredribas behgt un fargatees, bet pehz pateefibas un Deewa meera dsihtees. Kas nu to darra, tam tad arri irr preeks eefch swehta Garra.

Tahdu swehta Garra preeks es Jums, mihfi wezzaki, wehleju no Jufsu behrneem fadsihwoht un pee Jufsu behrneem atraft. Tahds swehta Garra preeks lai tad arri Jufsu firdis pilda un silda par to, ka Jubs fawus behrnus skohlä effat dewufchi. Schis preeks lai pawodda til-labb' manni, ka arri Jubs un Jufsu behrnus wiszaur dsihwibu uf muhschigu dsihwofchanu. Lai tad nu Deews palihds, ka Jubs schodeen' fawu behrnu atbildefchanas dsirdedami pahleezinatohs, ka wiinnu mahzibas ne ween' laizigai dsihwei, bet arri ihpafchi dwehfeles swehtiba i derrigas!

Latweefchu Deewawhrdi Wilnas pilsehta.

„Tawi wahrdi irr mannas kahjas spihdehtis un weens gaischums uf manneem zelleem“ (Dahw. ds. 119, 105.). Kristus draudles lohzehti, to frusta zellu zaur pasaules tumfchahm eeleijahm staigadami stary teem grehku un behdu ehrlfchkeem un dabscheem, daschahri jau brihtiaus peedsihwojufchi, fur uf wiinnu zellu jauki un spohfchi zaur padebbefcheem atspihdeja tas kahju spihdehtis un tas zella gaischums. Bet tee, kas to zellineeku buhschamu nejuht til ween' pee fawas firds, bet kam teefcham zefch appafsch kahjahm un kam jabehdajabs un jazihnabs swefchäs semmes un tautas, bes mihlas tehwa-semmes wallodas un Deewa kalposchanas. Tä arridsan ar muhsu mihleem Latweefchu tantas brahkeem, kas teitan swefchä semmē ka gannapulks bes ganna. Klausajtees, ka Deews ar fawas schelastibas spehku schihm isskaidrohtahm awihm fawu wahrdu spohschuminu lizzis atspihdeht; bet jubs pa-

teizet firfnigã pafemmoshanã ta Kungam, ja winsch juhfu starpã famus wahrdinus wehl ufturr.

Wilnas pilsehtã, lam irr lihdi 70,000 cedfihwotaji, atrohdaht kahdas 10 Kreewu basnizas, 20 Kattofu basnizas un til weens pats Ewangelisfku Lutteru deewanaminfch preefch Wahzeefcheem, mafs un paflechts. Bet tu arri fche atrohdi Juhdu Deewa nammus un pat weenu Muhamedaneru Moschee. Zil daschadi Deewa nammi, til daschadas irr tahs tizzibas un wallodas, ta ka fweefcham atnahkufcham gan firdsbailles zellahs, ta nu tohs fweefchus zellus iftaigahs starp teem daschadeem fweefcheem laudihm.

Kahdã waffarã weens pats staigaju pa eelahm, un redsedams, ka wiffi laudis speedahs us weenu puffi, gahju paffal un eenahju weenã Juhdu Deewa nammã, tur pulki pulkeem fanahkufchi fwinneht ihpafchi fwehtkus (gareu nakti). Weens schihds man wiffu iftabstija, fo winni tur darrija. Beidsiht wiffi kleedsa, ka nupat welus effoht ifneffis weenu no winnu starpas, ka turpes ween' no winna til palikufchas. Apreibis til ta gribbeju ifeet, te dsirdu, ka weens manrim blaffam par Latwifki us kahdu fcewinu teiz: „Steigsimmes, ka meh's ifejam no schih's tumfibas bedres.“ Zil leels man bij preefs, teitan fweefchã semmẽ Latweefchu wallodu dsirdeht, to es newarru ifteikt. Uzumirkli winni no mannis dsirdeja, ka esmu Lutteru palihga-mahzitajs; winni ar affarahm manni glaudija un luhdsã, lai no Deewa puffes winnus ne-atfahjoht. Driht meh's stahwejahm us tumfchas relas, bet preezadamees, ka Deews muhs faweddis lohpa, meh's to Kungu flawejahm un meh's katrs jawã firdi jau juttahm, ka ta Kunga wahrdi irr fpihdeklis iflatram, lam jastaiga zaur fweefchu laufchu semmehm ta zaur tumfchu nakti.

Gauschi luhgdamees winni luhdsã, waj newarroht ohtrã rihã pee mannis atekt un fawu gruhtu firdi ifkratitit. Winni teitan Wilnã atnahkufchi, kahdã forku-fabriki strahda, nefapradami nekahdu wahrdinu zittadi, ta ween pa Latwifki. U leelu preeku es winnus ohtrã rihã gaidiju, un wehl nebij pilna deena, tad winni jau bije pee mannis. U wiffahm winnu behdu un wainu fuhdfeschahnahm es leelaku palihgu fohliht newarreju, ka til to ween', ka labprakt ar winneem gribbu luhgt to Kungu, lai Winsch to krusu atweeglina pats. Nu winni man teiza, ka tur wehl effoht preezi Latweefchi fork-fabriki un ka arridsan wehl pafihstohht kahdus Latweefchu faldatus, pawiffam 10. Tad es ar winneem norunnaju, ka ohtrã rihã pee winneem Latweefchu paharus turrefchu. Ahryus pilsehta muhsu Lutteru kapsehtai preetim weena masa mahina stahm. Tur ittin masã iftabinã fchee manni draugi dsihwoja. Ifpufchota un ifthrita iftaba, hali apflahs galdufch, ar fwehdeenas drehbehm apgehrbi lautini, faldati fawos mundeerds, fchee wiffi jau apfihmeja ka teitan augfti fwehtki. Un rikfigi ta arri mums wiffem tahda pat fwehta ffindina bija, kahda teem Emmaüs mahjeffeem. Waj mahfu firds eeffch mums nedegga, tad Winsch ar mums us zella runnaja zaur fawu wahrdu fpoibchumu? Sohldamees, ka ahtri atfal fanahkufcham, meh's fchlibramees.

Wezzajs Lutteru mahzitajs pee Wilnas Wahzu draudses, lam es fawu preeku iftabstiju, man us nahkofchu fwehdeenu palahwa turreht Latweefchu Deewa wahrdu muhsu basnizã, prohti ne pilsehta basnizã, bet weenã Deewa nammitã, kas muhsu kapsehtas widdu mafs un fpoibch no wezzeem laikeem usbuhwehts, lai mirronus ifwadditu no turrenes dsestrã kappinã. Steigdamees es to preeklusluddinashanu iffluddinaju manneem draugeem un winneem luhdsu, lai iflatram Latweetim to stahstohht, tur til ween' kahdu sinnoht. Swehtdeenas rihã affpibdeja jauks un gaisch. Ugrumã pulkften' Sds us to kapsehtas kalnu iftahpdams, jau no tablenes redseju, ka faulite to basnizas tohrni fpoibchi apseltoja ta ar feltu, dsirdeju ka basnizas masajs pulkftentinfch swannidams tohs lautinus aizinaja. Starp teem kappeem aifeedams, appaffch teem tumfchi falkem, augsteem lohkeem, wiffas dohmas manni aifwaddija us to zella gallu! Tur basnizina kapsehtas widdu Deews muhs bij faweddis lohpa, lai apdohmajam, ka mums zelfch appaffch labjahm. No tahs weenas dfeefmu-grahmatinas, kas bij muhsu rohtas, es tahs dfeefmas iffazziju preefchã, un meh's lohti firfnigi ar ehrgelu pawaddifchãnu dfeedajahm muhsu tehwasemmes mihus eeraftus perfchinus. Deewwahrdu noturrejahm piluigi ta mahjãs cernfts. Spreddiki fazziju par teem augfchã uf-rastiteem Dahwida wahdeem, rahdidams, ka muhsu zelfch ifeet no laizigas tehwasemmes un aifwedd us muhsichigu tehwasemmi. Slawedami Deewwahrdu beidsam: Teiz to Kungu manna dwehfele, un wifs, kas eeffch mannis irr, Winna fwehtu wahrdu. Teiz to Kungu manna dwehfele un ne-aifmirfti, fo Winsch tew labba darrijis! Zil ta pehz beigteem Deewwahrdeem mahjãs atnahjis, no wiffahm puffehm tillu praffibts, kas tee effoht par Latweefchu Deewa wahdeem? No tahdãhm leetahm teitan ne-maj wehl nebija dsirdejuschi, un Latweefchu wallodu nepasthdami, bihjabs, ka waldifchana tahdu Deewa kalpofchãnu buhfoht aifleeht. Bet kahds augfts generalis, pats no Ewangelisfkas Lutteru tizzibas un dsimmis Widsemneeks, lohti deewabihjigs zilweks, pee ka es aifgahju par to leetu ifrunnatees, manni apmeerinaja un uffkabbinnaja lai til drohfschi ween' turroht mihklohs Deewwahrdu. Winsch pats, zil ween' fpehfoht, par to leetu buhfoht gahdãht un nahkofchu reisu winsch buhfoht afubhtit wiffus famus Latweefchu faldatus. Winnam effoht lihdi 250 tahdi. Breefch til daudi zilwekem kapsehtas masa basnizina man likahs par masa, un ta tad ar wezzo mahzitaju norunnaju, ka nahkofchu reisu pehz beigteem Wahzu Deewwahrdeem Latweefchu Deewwahrdu teifschu pilsehta Ewangelisfka Lutteru basnizã. Bee laika tas no ranzeles tikla pafluddinahs, un ar gauschahm luhgfanahm es luhdsu, lai tas Kungs faweem wahrdeem pats dohtu fwehtibu. Zil teela man bij brihnifchanahs, tad nu eegahju basnizã. Galwu galwahm lautini tur sehdeja. Tur nu nebij til ween' manni pirnee draugi un tee faldatini, tur arri wehl zitti Latweefchi bij, kas fche deene pee kungeem; tur arri zitti laudis bij no Peebalgas, kas teitan andekli pahdohd, tur pulki pulkeem Wahzu laudis bij, kas jau-

nus wehl nedfirdeus Deewahrdus gribbeja dſirdeht. Tã tas Kungs daudſeem ſawus wahrduſ ſwehtija par kaſju ſpibdekti un gaiſchumu uſ zekka. Kã zekineekam, kaſ tumſchã nakti ſtaiga, ta tahta ſwezzite ſpibdedama apſihme, ka tur mahjaſ effoht, tur nokuffuſchãſ meeſãſ warreſchoht weegli guldinahſ: tã arriſdan ſchãi draudſitei, kaſ gandraiſ bij ſalaſſijufeſ no zekineekem ween', ta Gwangelijuma ſwezzite apſihmeja taſ debbeſu mahjinaſ, tur nokuffuſchãſ dwehſeleſ warroht atſpirdſinateeſ. Ak wiſſa ſirdſ uſ mahjahm dſennahſ! Par muhſu tehwu-ſemmeſ mahju eſ gandraiſ neweenu wahrdu nedrihſteju runnahſ, jo taſ nabaga noſkummuſchãſ ſirdiſ wehl waitahſ negribbeju ſkumdinaht, bet turprettim eepreezinahſ. Ihpafchi tohſ nabaga ſaldatuſ beſ aſſarahm newarreju uſſkattiteeſ. Pehz beigteem Deewahrdem tohſ wezzakuſ no mannaſ jauni eetaiſtãſ draudſiteſ drehtſkambari aizinaju, prohti tohſ pirmohſ ko ſchẽ biju atraddiſ, un wehl kaſduſ wezzakuſ ſaldatuſ. Tur mehſ norunnajahm, ka nu illatru mehneſi, ja tiſ ween' ſpehſchoht, turreſchu Latweeſchu Deewahrduſ. Schee wezzaki lautini, kã wehrminderu kahtã, par gohdigu un taiſnu dſihwoſchanu ſawã ſtarpã gahtaſchoht, un kad winnu ſpehſ wairſ nepeeteel, tad man teiſſchoht, it ihpaſchi par nabageem. Tad mehſ wehl norunnajahm, ka mums jagahda ſawãſ paſchu dſeeſmu-grahmataſ zaur uppuru ſalaſſiſchanu muhſu ſtarpã; jo newarrejahm gaidiht, ka Wahzu draudſe preeſch mums taſ eegahdaſ. kaſ paſcheem jagahda.

Wiſſãſ taſ norunnãſchanaſ ar Deewa palihgu arri tikka peepilditaſ. Pehz ſawãſ leelaſ ſchehlaſtibãſ Deewſ mannim ſwehtija to Deewahrdu turreſchanu. Daudſkaht tee wezzakee pee manniſ atnahza un par ſcho un to leetu iſrunnajaſ; zaur uppureem mehſ arween' tiſ daudſ ſalikkahm, ka jau pehz diweju mehneſchu laika mums dſeeſmu-grahmataſ bij ſagahdataſ, bet ka mehſ arri daſchãſ nabagam no Latweeſchu tautãſ ſpehjahm palihdeht. Daudſi, ihpaſchi ſaldati, pee manniſ atnahluſchi, lai winneem Biſbeleſ. Buſbiſbeleſ, dſeeſmu-grahmataſ, ka-lenderuſ par winnu naudu leeku atweſt no Riſgãſ. Labpraht to arri eſmu darrijiſ. Tã tad Deewſ to eeſahlumu ſchehligi irr ſwehtijiſ, bet tomehr wehl daudſ truhſt un labbi arri ne-ceſ uſ preeſchu, ja Deewſ teem zekineekem drween' gaiſchaki nelikſ ſpibdeht ſawu wahrdu ſpoſſchumu. Prohti uſ zekka kurpeſ drihſ no puttekeem un dubteem apputt! Ak, ziſ grehku dubti un puttekti daſchãſ muhſu ſtarpã peelihp, kaſ uſ zekka ſawu dwehſelitti nau wiſ uſturrejiſ tiſ ſpoſſchu un tihru, kã no mahjahm to irr lihſdſuehmis, to newarru iſteikt! Tadeht mahzat ſawuſ behrnuſ jau zeetaki kã zekawihruſ, lai winnu ſirdſ ne-atkaſpjaſ no miſkeem Deewa wahrdeem. Tadeht arriſdan preeſch mums paſemmigi luhdſeet to Kungu, lai Winſch mums leel ſpibdeht to zekka-gaiſchumu, beſ ka mehſ maldameeſ! — Bateijeet arri lihſdſ ar mums tam Kungam jo ſirſnigi, ka Wianna wahrdi jau ſpoſſchaki

ſpibd tanni tumſchã paſauleſ behdu-eeleiã, tur mums jaſtaiga. Wianna wahrds lai muhſchãſ irr augſti ſla-wehtſ!*)

R. Walter.

Biſtaps Miriãlſ.

Miriãlſ bij gauſchi ſchehſſirdigſ. Sirdſ winnam wairahſ uſ to neſſãhſ, grehzineckuſ aiſbildinaht, ne kã paſuddinaht. Winſch ſãzija tã: „Bee feewu, behrnu, kaſpu, garra pehz neſpehzigu, nabagu un tumſchineeku grehkeem tee iſtee wainigeer irr: tee wihri, tehwi, kungu, tee garra pehz ſtipree, tee baggatee un tee gudree.“

Winſch ſãzija wehl: „Mahzat nemahzineekem ziſ ween warredami; wiſſã wãlſiſ un wiſſã tauta pee ta wainiga, ka nabagu kaſchu behrni beſ maſkaſ neſeek mahziti. Wiſſãi wãlſi un wiſſãi tautai buhſ ja-atbild par to tumſibu, ko ne-iſſlihdina.“

Kad weena dwehſele tumſibãſ pilna, tad ta grehko. Bet ne ta dwehſele taſ iſtãjãſ wainigaſ, bet taſ, kaſ ne-iſſlihdina to tumſibu.

(Iſt Frantſchu grahmataſ Les miserales par Victor Hugo).

3 kaſpſchli.

Beſtiſchanaſ treppehm irr 3 kaſpſchli:

- 1) Kriſtuſ tizziba;
- 2) Deewa miſleſtiba;
- 3) Brahtu miſleſtiba.

Peterburgãſ Jeſuſ draudſe

Kriſtiti: Emilie Anna Charlotte Greinenberg, kurpneeka Gr-neſta meita; Eduard Leopold Puffel, mahldera Alekſandera d.; Nikolai Koſcholl, ſullatka Andreja d.; Simon Brenz, atlatka ſald. Andreja d.; Anne Muzeneek, biſketneeka Jaſna m.; Kattiſhne Sergiu, atl. ſald. Jeſhãba m.; Marie Bronka, atl. ſald. Kriſcha m.; Eduard Chrmann, atl. ſald. Jurea m.; Franz Guſtaw Walter, ſtrãhdneeka Antſcha d.

uſſa uſti: Sullainiſ Peter Leepin no Tohdãſchãſ muſiſch. Kuri, un Lawiſhe Mandelberg.; Peter Dhiſ, biſketn. no Gulbeneſ Wiſd. un Anne Leblum no Jggãuſſemmeſ; Friſ Wiloſch, biſketn. no Leel-Geſereſ Kuri. un Agraſina Gregorjew no Peterburgãſ.

aiſmigguſchi: Janniſ Jaunfohn, ſald. no Rubbeneſ dr. Wiſd., 30 g. w.; Mahrtiſch Limberg, ſald., 24 g. w.; Ludwig Walter, 1 g. 2 mehn. w.; Dorothea Manniſ, 1 g. 5 m. w.; Peter Mainiſ, ſald. no Wiſd., 32 g. w.; Peter Koiniſ, atl. ſald. no Walmeereſ muſiſchãſ, 64 g. w.; Janniſ Bojar, ſald. 29 g. w.; Greeta Dãhrſin no Wiſd., 60 g. w.; Koſalie Schuriſ, Kujenẽ, Wiſd. dſ. 1 1/2 g. w.

*) Jereju, ka laſſitãjeem gan patihſ laſſiht tahtaſ ſinaſ par tautãſ un tizzibãſ brahtu dſihwoſchanu ſwehſchneziã un par to miſleſtibu, kaſ preeſch teem ſtrãhda. Ia tahtaſ ta ſirdſ uſ to neſtohſ, tahtaſ miſleſtibãſ dahwanaſ paſneegt Wilnaſ Latweeſcheem preeſch winnu nabaddſneem: ta' lai man atſuhta; labpraht gahtaſchu, ka riſtigi aſſeet. Latw. W. redaktorã.